

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De hæreticis. Consilium DLXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

De hæreticis.

SUMMARIUM.

Condemnatione de hæresi per Iudicem Ecclesiasticum facta, an Iudex laicus denuò cognoscere possit, priusquam poenam exequatur.

CONSILIUM DLXXVI.

Consilium hoc repetitum supra CXLI. ideoque hic omittitur.

De hæreticis.

SUMMARIUM.

Hæreticum de iure intestabilem an Princeps secularis testabilem facere possit.

CONSILIUM DLXXVII.

Cum positum sit supra Cons. CCCLXXXVIII. hic est omittitur.

De hæreticis.

SUMMARIUM.

Hæreticus in hæreditate sibi delata non partem pro se facit, neque pro fisco.

1. Hæresis poenæ an obviat in non communis.
2. Incapacitas occulta an nocet.
3. Poenæ legis Iuliae Maiestatis quomodo imponatur liberis.
4. Incapacitas post delatam hæreditatem fisco non alteri prodest.
5. Hæreticus est, qui conciones hæreticas audit.
6. Hæretico interdum prodest recessus ab hæresi.
7. Hæreticus est, qui hæreticos libros habet studio propagandæ hæresis.
8. Hæreticus sine additione non acquiritur.
9. Notorium habet vim sententiæ.
10. Hæresis criminis læsæ Maiestatis comparatur.
11. Hæreticus ius successionis non habet.
12. Intellectus l. Manichæos Col. De hæret.
13. Hæretici memoria damnari possunt.
14. Intellectus c. Excommunicamus §. credentes De sentent. excommunicat.
15. Vulgo opinio non facit in notorio.
16. Intellectus l. Barbarius De offic. prætor.
17. Maiestatis læsæ poenæ, quem locum habeat in filiis.
18. Partis Catholici bona non pertinent ad filios vel cognatos hæreticos, sed Catholicos.
19. Argumentum a contractibus ad ultimas voluntates infirmum est in corrector. §.

CONSILIUM DLXXVIII.

PROPOSITUM in facto, quod intestata, & sine liberis decesserit Domina Anna Dolein plurimum feudorum, castrorum, ac dominiarum temporalium Domina; eaq; mortua Domicellus Antonius vander Vaecht hæc feuda tamquam proximus heres apprehendit & relevavit: quæ eadem dominia quoque relevavit Domicellus Philippus Wilsinkereken, eidem Dominae Annæ in eodem propinquitatis gradu cum Domicello Antonio conjunctus, sed ætate maior; qui prætextu huiusmodi relevandi de facto occupavit Castrum de Nocheren. Unde Antonius Philippum in ius vocavit, & adversus eum ad dicti castri ac dominiæ restitutionem contendit; hæc est causa, quod quamvis Philippus in eodem gradu sanguinis sit, hæreditatis tamen eius incapax, & ad succedendum inhabilis sit,

ob id, quod ante delatam hanc hæreditatem, & tempore quo delata fuit, notorius & manifestus fuerit hæreticus, Emdæ cum sectariis conversatus, ubi more hæreticorum communicaverit, & eorum publicæ cenæ interfuerit; & omnibus rebus his inferioribus Belgii Regionibus per tumultus hæreticorum perturbatis, ausus fuerit eò reverti, adductis aliquot vasis libris hæreticorum plenius, quos in vulgus ad corrumptendos aliorum animos sparsit ac distribuit, & sectarios aliquot aluit in dicto Castro de Nocheren. Hoc processu pendente, lite tum nondum sed propè contestatâ, mortuus est Philippus, nondum accusatus aut citatus per fisco Principis, vel Officialis Episcopi: eo mortuo Procurator Fisco apphensio prædicto castro & dominio in ius vocat Domicellum Antonium, ad videndum & audiendum declarari dictum castrum & dominium confiscatum esse, & Regiæ Majestati adjudicari; ex eo, quod Philippus post delatam prædictam hæreditatem factus hæreticus turbis seu rebellionibus illius temporis, contra Regiam Majestatem, se immiscuerit. Adversus quæ Antonius contendit, dictum Philippum etiam antea manifestum hæreticum, & sic hæreditatis illius incapacem fuisse; ideoque illam ad se tamquam solum proximum hæredem capacitatem pertinere.

Fiscus id negat; potissimum quia tempore delatæ hæreditatis Philippus per alicujus Iudicis sententiam non fuerit declaratus hæreticus, imò nec accusatus; & quod occultus hæreticus acquisitionis etiam per successionem sit capax; & poenæ adversus hæreticos statutæ locum non habeant nisi in convictis, vel saltem accusatis; ob id, quod leges, ut & Canones, qui has poenas continent, partim de convicto hæretico aperte loquantur, l. Manichæos in verb. cuiquam convicto relinquimus facultatem c. De hæreticis, partim de excommunicato, l. Credentes in verb. postquam quilibet salum fuerit excommunicatione notatus c. De hæret. & cap. Excommunicamus §. credentes De sentent. excommunicat. * Ut generaliter qui communi opinione pro capaci & habili reputatur, etiam si occulte obnoxius sit crimini vel delicto, ex quo superinduci posset incapacitas, effectus incapacitatis non patitur in quocumq; actu explicando, cuius potestatem delicti condemnationis, declaratio, seu accusatio auferret vel impediret, ex regulâ per Hippolitum de Marsiliis traditâ & applicatâ, in præf. criminali §. aggredior n. 35. * Il-
lud quoque ad exemplum trahens, quod poenæ, quæ ex primo capite legis Iulianæ liberis eorum, qui Majestatis Rei sunt, infligitur, non infligitur a tempore commissi huius delicti, sed a tempore, quo parentes eorum convicti & condemnati sunt, l. Quisquis & ibi notat: cod. Ad leg. Iul. Maiest. Item quod clausula ipso jure poenis hæreticorum appositâ, requirat antecedentem Iudicis declarationem, ut effectum obtineat, Hippol. de Marsil. in d. §. aggredior nu. 119. Paulus Grillandus in tract. de hæret. quest. 5. n. 7. & 8. ideoque etiam hæreticum ab actibus seu officiis civilibus non repelli, nisi antecedente declaratoriâ sententiâ; licet ipso jure sit excommunicatus; loach. Nyssinger observat. centuria 2. c. 43. Denique quod difficultus incapacitas personæ hæretici superinducatur, quam confiscatio in ejus bonis;

nis; ob id, quod ipso iure bona confiscentur & fisco obnoxia fiant ex sola delicti perpetratione, & non precedente sententiâ privante; persona autem non fiat inhabilis nisi præviâ declaratione per Iudicem super hæresi factâ, *Aegidius Bosius in tract. crim. tit. de hæret. nu. 28.* Novissimè hoc adducens, quod tam ex consuetudine, quàm ex constitutionibus Cæsareâ, & Regiæ Majestatis receptum sit, quod hæretici acquirere possint per contractus, ut fisci conditionem meliorem faciant; & per consequens etiam per successiones tam testamentarias, quàm intestatas.

His argumentis existimat Fiscus intencionem suam satis fundari. Ex quibus percipitur controversiam hujus litis maxima ex parte in facto consistere. Primum, an Domicellus Philippus tempore delatæ hereditatis hæreticus fuerit, & si fuerit, an occultè an manifestè? In posteriore questio juris est, non item in priore: * superveniens enim huiusmodi delictum post delatam & agnitionem acquisitam hereditatem, neque incapacitatem neque privationem ad alterius commodum, quàm fisci inducit, *l. Lucius in fine de iure fisci.* Proinde quod ad facti questionem attinet, quoniam probationes utrimque factas non vidimus, certè nihil definire possumus.

Præsupponimus itaque pro parte Domicelli Antonii sufficienter probata esse, quæ de notoria & manifesta hæresi Domicelli Philippi allegata sunt; & præsertim illud, quod Philippus Emdam profugerit. Id enim oppidum cum velut azylum & notorium refugium hæreticorum, extra ditio- nes suæ Majestatis sit, indubitata præsumptionem, imò probationem inducit hæreseos: cum ex eo hæreticus quis censetur, quod conciones audierit, & in audiendis illis perseveraverit, *Ioan. Andree, Archidiacon. Domicellus, & alij in c. 2. de hæret. lib. 6.* aut discendi, multò magis actus hæreticos exercendi causâ ad hæreticos accesserit, *l. Quicumcumque §. eos verò C. de hæret. Barr. in l. 1. nu. 13. & ibi purpuratus nu. 96. c. de summa trinit. & fide Cathol.* De quo minùs in proposito dubitandum est; ob id, quod Philippus tamdiu Emdæ proponatur substituisse, quàm ex sperata impunitate assumpserit audaciam revertendi eo tempore, quo hæretici tumultibus omnia in his regionibus implebant, & hæretici concionibus atq; exercitiis omnia contaminabant: * quæ reversio emendationis aut re- sipiscentiæ causâ non contigit (quo casu solet interdum recessus ab hæreticis prodesse, *Ioan. Andree, & alij in d. c. 2. purpuratus d. nu. 69.*) sed studio & intentione corrumpendi alios, propter advecta aliquot vasa hæreticorum librorum, quos in vulgus ad corrumpendos aliorum animos distribuit & sparsit. * Hæreticus quippe censetur & ut hæreticus damnari potest, apud quem hæretici libri ex intentione propagandæ hæresis inveniuntur, *Archidiacon. in can. Sane presertim xxiv. quest. 2. & in c. filij & ibi Ioan. Andree de hæret. lib. 6. Lud. Rom. singul. 326. incip. Eo ipso, Hippol. de Masl. in l. Qui falsam nu. 106. ad leg. Cornel. de fals. multò magis qui illos spargit aut legendos aliis obtulit.*

Quod ipsum quamvis contigerit mortuâ Dominâ Annâ, jam delatâ ab intestato ejus hereditate, verum tamen manet, quod eo saltim tempo-

re, quo hæc bona apprehendit, vel se pro hærede Dominæ Annæ gerere cepit, talis fuerit; sufficit enim cum eo tempore talem fuisse; cum sola delatio hereditatis non sufficiat ad acquisitionem, præsertim in extranea persona, quamvis sanguine conjunctâ, quæ non est in potestate defuncti, *l. 1. §. accedit verbi extraneum C. de rei uxoris actione;* quia sine aditione ipso iure non acquiritur hereditas, *l. pro hærede de acquir. hæred. delata* quippe hereditas acquiri potest, solâ delatione non acquiritur, *l. Delata de verb. signif.* quam etiam in fraudem fisci repudiare posset, *l. Qui autem §. 1. de his qui in fraud. cred.* Unde est, quod ut interveniens capitis diminutio etiam minima secundum leges veteres jus hereditatis legitimæ auferat; & ad sequentem legitimum transferat; si de successione eo vivo agatur sive mortuo, si antequam adeatur, hereditas illa proximo hæredi superveniat, *l. caput de suis & legit. l. Legimus unde cognati;* ita nunc & multò magis maxima capitis diminutio (qualis est quæ ex hoc crimine confurgit) superveniens, vacante adhuc delatâ hereditate sequenti locum facit, *l. ubi si tab. testam. nulla extab. l. 1. §. filio qui mortis ad S. C. Tertul. §. pen. in fin. de caput. dimm.* & in eodem gradu constituto, partem ex persona incapacis effecti non facit, *l. si ex puribus de suis & legit.* quia delatio pro acquisitione non est, sed tantum pro facultate acquirendi. Atque ita cum ex prædictis satis constet de notoria & manifesta hæresi Domicelli Philippi; & ex probationibus, quas nondum publicatas non vidimus, idem longè evidentius præsupponatur: consequens esse putamus, jus acquirendæ hujus hereditatis seu successione, vel aliquis transmittendæ ad fiscum Domicello Philippo non fuisse, etiam ex iudicio & opinione fisci, qui tam diligenter ubique inculcat discrimen occulti & manifesti hæretici; asserens in illo incapacitatem huiusmodi non superinduci, nec obstare acquisitioni & transmissio- ni successione; in hoc verò id præsupponens.

Nec sanè mirum est, si ex manifesta & notoria hæresi, quæ ex prædictis inter alia inducitur, ipso iure huiusmodi incapacitas successione superinducatur: quia notorium & manifestum vim sententiæ declaratoriæ habet, *c. ad evidentia de accus. l. Emprem in princ. de act. empti.* nec probatione aliqua indiget, *can. Manifesta l. 1. q. 1. c. Quoniam de presbyt.* Non potest filiis autem non esse notorius & manifestus hæreticus, qui patriâ suâ, & proprio Principe derelicto, ad eam civitatem, quæ tota hæretica est, extra provinciam confugit, ac publicè & palàm concionibus, ministeriis, parafynaxibus & conventiculis hæreticorum interest & cooperatur.

Sed in hoc admodum laborandum non est: ob id id, quod crimen hæreseos crimini læsæ Majestatis tam per leges civiles, *d. l. Manichei, l. Gazatos C. de hæret. quàm canones, c. cum se unam de hæret. lib. 6.* comparatur & adæquatum sit, *Gloss. in d. l. Manicheos:* * idcirco etiam si latuit, qui in crimine fuit, potest tamen post mortem accusari, memoria eius damnari, bonæque hæredibus & filiis eripi, & ad fiscum transferri, *c. 2. §. hæretici, c. filij de hæret. lib. 6.* etiam si eo vivente crimen non fuerit per Iudicem declaratum, *c. Accusatus §. in*

eo eod. tit. quia statim ipso iure huiusmodi duo privilegia crimina nedum bona, sed etiam personam delinquentis afficiunt; incapacitas & inhabilitas (quæ una poenarum in illis est) non tantum referenda sit ad acquisita, ut illa retinere, & pro libito administrare nequeat; sed etiam ad acquisitionem præsertim legalem, quæ juris & legis operatione defertur; cum ipsum delictum faciat eum poenæ servum, l. *quisquis* Cod. Ad leg. Jul. maiest. qui hereditatem adire non potest, l. *si quis mihi bona* & si quis plane de acq. her. d. Vt etiam hereditatem adire non potest, qui bonis interdictus est, non tantum ab homine, verum etiam a lege, More & ibi Bart. De acq. her. Ita ut sententia declaratoria non requiratur ad in incapacitatem & inhabilitatem constituendam; sed sufficiat postea confecta probatio huiusmodi criminis per eum, cui hæretico remoto jus in successione agnati vel cognati competere: ut multis & elegantibus rationibus hanc sententiam tractant & deducunt Nellus de sancto Geminiano; in tract. de Rationibus l. parte secundæ temporis q. 30. ac Socinus senior, cons. 22. Assimo primum questionem vol. 1. quos in eo sequuntur Hieronymus Gigas, in tract. de crim. l. se. ca. 1. lib. 2. c. 8. & Ferdinandus Vasquez Hispanus, lib. 1. de successionum processu s. 2. nu. 20. qui specialiter in crimine hæresis eam sententiam veram esse, adductis aliorum auctoritatibus, comprobant: ut scilicet poena hæc incapacitatis statim infligatur & inhæreat ei, qui in hæresim prolapsus est; etiam ante accusationem vel condemnationem; ut sic hereditatem orthodoxi adire, & ad fideum eam transmittere non possit, Socinus d. cons. 22. n. 7. & seq.

12 Proinde quæ in contrarium urget fides, momenti nihil habent. Nam quod alio loco, in d. l. *Manichæos*, de convicto hæretico dicitur, vel ad facti contingentiam referendum est, vel ita accipiendum, ut convictus sit, qui convinci potest. Vnde quod prius de convicto positum fuit, paulo post ponitur de eo, qui hæreticus fuisse convincitur, d. l. *Manichæos* vers. ergo & supra ita ut sufficiat vel ante vel postea convinci de hoc crimine an e delatam hereditatem commissio. * Quinimo eodem loco, in d. l. *Manichæos* vers. ipsos quoque, cum de amovendis seu repellendis hæreticis ab omni libertate & successione, quolibet titulo veniente agitur, simplicia & absoluta sunt legis verba sine ulla mentione conjuncti. Quo sensu Iustitiani constitutio posterior, in l. ult. cod. De hæret. vetat, ne hereditatem accipiant, qui errore hæreticorum constricti sunt. Ita ut sufficiat ipsum delictum per se; si modò postea cum de ejus effectu questio incidit; probari possit; si occultum id fuerit, si manifestum. Et quæ est causa, ut perinde in crimine hæresis ut l. *Manifestis* memoria defuncti accusari, & bonis hereditibus auferri possint, d. l. *Manichæos*, quod in aliis criminibus locum non habet, in quibus integro statu decedit omnis delinquens, si ante condemnationem decedat, l. ult. c. de iure fidei lib. 10. & ibi Glossa.

14 Quod de poenis inferendis, postquam excommunicatione notatus fuerit, aliis locis dicitur, in d. s. *credentes*, quod ex tunc si per annum in excommunicatione perstiterint, sint infames, & jus successionis aliæque juris privilegia amittant; non

ad hæreticos referendum est, sed ad receptatores, defensores, fautores, & credentes hæreticorum: qui licet ipsi forte hæretici non sint, tales tamen esse præsumuntur, si anno in excommunicatione infortuerint, nec respuerint: credentes enim eo sensu accipiuntur, ut inquit Ioannes Andreas, in c. penult. in fine De hæret. qui credunt hæreticos esse bonos, illas tamen retinent fidem Catholicam. Sed quoniam & hi per posteriorem constitutionem, in d. c. penult. in fine, pro hæreticis habentur, non est huiusmodi præcedens excommunicatio & perseveratio per annum necessaria; quia scilicet eo ipso, quod sic credunt, damnati sunt, ut eleganter tradit Ioannes Andreas, in d. c. penult. Quo ipso significatur, poenas legis eo ipso infligi hæreticis, quod huiusmodi crimini se involvunt & constringunt.

Perinde quoque removetur regula, quam ex Hippolyto de Marfilis, in d. s. *aggressor* nu. 35. fideus deducit, de sustinenda qualitate personæ, & actus per eum gesti, ob communem opinionem & reputationem. Nam illa locum non habet, ubi delictum per se tam notorium est, ut nullâ opus sit declaratione, Felin. in c. *Rodolphus* De re script. l. *irraque* ad: si unquam in verb. reveratur nu. 40. de revo. donat. ut est in proposito quoad hæresim Domicelli Philippi ob hæresim ad hæreticos profugi. * Et quantvis in actu aliquo sustinendo quoad officium aliæque, quæ tertii interesse, commodum, damnum, vel præjudicium respiciunt, profit occultum esse delictum, & ex eo persona inhabilitatem, propter communem errorem, l. *Barbarus* Philippus De off. Prætoris; ad commodum tamen illius personæ, quæ actum gerit, aut ejus hæreditis, etiam occulta hæc qualitas nocet, si modò postea deegi possit: sic ut declaratoria quidem sententia requiratur, ad hoc, ut effectus criminis obtineatur in executione, non etiam ex die declarationis inhabilitas & incapacitas personæ primum inducatur vel incipiat; quia lex illam ipso iure ante induxit, d. l. *Manichæos* d. c. Cum secundum Multum etenim interest inter executionem poenarum, & poenæ commissionem seu incurtionem; cum nec fideus mortuo hæretico bona ejus apprehendere possit sine probatione & declaratoria sententia facta seu delecta, Felin. cons. 10. *Troiano* Iureconsulto, d. c. l. *Cappella* Tholos. 320. in addit. Ipso itaque iure delictum hoc iniecit inhabilitatem successionis, non sequens sententia, quæ tantum executionem poenarum respicit, *Mynsing* d. c. 43. Ita ut in proposito sufficiat per Domicellum Antonium peritam esse primum adversus Domicellum Philippum, & tunc adversus hunc declarationem huiusmodi inhabilitatis, suscepto onere probandi Philippum talem fuisse etiam vivente Anna, ad obtinendam restitutionem bonorum, quæ ex capite Philippi occupavit.

Neque ad exemplum trahi debet, quod poenis criminis læsæ Majestatis, liberos ejus, qui hoc delictum perpetravit, non affici quidam existimant quoad poenam incapacitatis successionis, legitime ac testamentariæ: nam id si verum est (nulla tamen lege probatur) eam habet rationem, quod non ex suo, sed alieno, patris scilicet, graventur delicto; ut non sit mirum, si eorum poena restringenda

genda sit, ut non obtineat nisi ex tempore, quo pater convictus condemnatus est, *S. aliter. d. l. Quisquis.* Cum alioqui etiam huiusmodi poena quoad filios locum non habeat nisi in primo capite legis Iuliae Majestatis, cum pater perduellionis est reus, *Nic. Boerius in tract. de sedition. nu. 20. & duobus seqq. Hieron. Gigas lib. 3. de crim. laesa Maest. quest. 1. in fine.* Sed ut auctoris, & ejus, qui proprio delicto laborat, poena major sit, dicimus illi locum esse ex die contracti delicti, tam in crimine haereseos, quam Majestatis, *l. Donationes §. perfecta de donat. l. penult. & ult. C. ad leg. Iul. Maest.* quae in hoc articulo confiscationis bonorum, & inhabilitatis seu incapacitatis personae, sunt adaequata, *d. c. Cum secundum, d. l. Manichaeos.*

¹⁸ Neque admittenda est distinctio, quam fiscus ex Agidio Bossio adfert, in tract. crim. tit. de haeret. nu. 8. inter bona & personam haeretici: quasi illa facilius fisco obnoxia fiant, etiam sine sententia declaratoria; haec autem omnia inhabilitatis vitia contrahat à condemnatione seu declaratione Iudicis: quia vera non est, nec bona fide à fisco refertur. Nam hoc tantum tradit ille, ad hoc, ut executio in personam fieri possit, sententiam requiri; quod verum esse jam antea admisimus; sed ut ipso jure inhabilis & incapax sit, non requirit huiusmodi antecedentem sententiam. Quinimò aperte dicit, quod ut haereticus ipso jure excommunicatus est per canonem latae sententiae, *d. c. Excommunicamus in princ.* ita quoque quoad personam pro damnato habetur, ut sit diffidatus (hoc enim verbo utitur) apud omnes gentes, in *Auth. Gazatos;* eo tantum requisito, ut cum de executione & effectu huiusmodi poenae agitur, requirenda sit declaratio (ut in proposito sit) quae vires suas in preteritum etiam exerceat: ut expresso jure cautum est, in *d. c. Accusatus §. in eo vero de haeret. lib. 6.*

Nec ea in re fisci aliquis favor in considerationem venire debet: quasi in Principis arario magis expediat, effectum incapacitatis serius injici; ut interea licet reus accipere non possit, capax tandem censeatur possit ad commodum fisci, & ad capiendam sibi delatam hereditatem, *l. aliud est capere de verb. signif.* quia lex uniformis est; & quemadmodum incapacitas, quae filiis damnati in successione testamentaria aut legitima agnatorum vel cognatorum ex primo capite criminis laesae Majestatis infligitur, non prodest fisco, sed aliis defuncti agnatis vel cognatis, *d. l. Quisquis, d. c. Filij;* ita quoque ipsius damnati ex crimine haereseos incapacitas, nusquam ad compendium fisci refertur.

Quinimò aperto jure, *l. Cognovimus & Authent.*
¹⁹ Idem est *Cod. De haeret.* (quod in re proposita jugulum causae petit) constitutum est, successionem parentis orthodoxi, qui liberos haereticos superstites relinquit, non pertinere ad huiusmodi liberos haereticos, neque etiam ad fiscum, sed ad alios defuncti agnatos vel cognatos orthodoxos; quibus deficientibus fiscus demum succedit, non ex persona liberorum haereticorum, sed suo ordine: ut regulariter deficientibus agnatis & cognatis bona velut vacantia ad fiscum pertinent, *l. Vacantia Cod. De bonis vacan. lib. 10.* Quod certum indicium est ex delata tantum hereditate haeretico nihil acquiri, nec inde ab eo ad fiscum

aliquid juris transferri, ne quidem ex parentum haeretici hereditate, in qua tamen magis est continuatio quam acquisitio domini, *l. In juis de juis & legit.*

Novissimè intentionem fisci nihilo solidior rem facit allegatio, quod tam ex consuetudine, quam constitutione Caesarea ac Regia, jus contractus haeretico permixtum sit; quasi permixto contractu, jus quoque successionis permixtum videatur. Nam perquam infirmum est hoc genus argumentandi à contractibus ad ultimas voluntates seu successiones etiam affirmativè assumptum in correctoriis, dum agitur de correctione juris communis inclusi corpori juris: quia correctio aut permissio seu concessio adversus prohibitionem juris communis non extenditur ad horum alterum. Ita enim vim argumenti à contractibus ad ultimas voluntates affirmativè conceptum restringit & limitat Nicolaus Everardi Praefes, in loco à contractibus ad ult. voluntates & contra; cujus auctoritate fiscus nititur propositam consuetudinem (de qua tamen nihil apparet) & novam Caesarem ac Regiam constitutionem circa contractus extendere ad ultimas voluntates; de quibus cum nihil extet in observatione dictae praetensa consuetudinis; neque in praeterea nova constitutione; firma manere debet juris communis dispositio, quae constructum errore seu crimine haereseos facit incapacem omnis successionis agnatorum ac cognatorum, *d. l. ult. Cod. De haeret.* Quamvis & hoc verum sit, novam constitutionem permittere jus contractuum, propter commercia cum extraneis mercatoribus, qui alioqui decipi possent ex occulto crimine haereticorum, non cum quibuscvis aliis. Proinde officium Amplissimorum Dominorum esse existimamus, ut secundum petitionem & conclusionem Domicelli Antonii, tamquam proximi & unici haeredi dictae Dominae Annae, per omnia jus dicant.

De haereticis.

SUMMARY.

Confiscatio bonorum ex causa haereseos, an per consuetudinem vel statutum impediatur.

1. Princeps alienans emptorem securum facit.
2. Haereticus heredem non habet.
3. Haereticus etiam post mortem condemnari potest.
4. Consuetudo abrogans confiscationem bonorum ex delicto non extenditur ad crimen laesa maiestatis aut haereseos.
5. Statuta quae abrogant poenas delictorum non procedunt in crimine laesa maiestatis.
6. Statuta laicorum adversus Canonicas sanctiones facta per principem tolli debent.
7. Apostata in successione non habet & intestabilis est.

CONSILIUM DLXXIX.

V I s o processu, quem Gerardus Swafken tamquam maritus Adrianæ Becom Actor instituit, adversus D. Goswinum van Raesvelt Reum ad restitutionem praedii in actis designati cum suis pertinentiis, videtur nobis subscriptis, quod sine ulla haesitatione Reus ab impetitione Actoris absolvi debeat;